N°. 3. 1847.

BREDASCHE COURANT.

Zondag 10 Januarij.

Deze COURANT verschijnt voortaan des *DONDERDAGS* en *ZONDAGS* van iedere week. Het Abonnement is buiten de Stad *f* 10,— in het jaar, en *f* 2,50 per Kwartaal *franco* per Post.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 7den Januarij.

Aanstaanden zondag, den 10 Januarij, zal de kamer der gedeputeerden eene voorloopige bijeenkomst houden in de zaal der conferentien. Het bureau der kamer, reeds in Augustus ll. geconstitueerd, bestaat uit den heer *Sauzet*, president, de heeren *Bignon*, *Lepeletier d'Aulnay*, *Hebert* en *B. Delessert*, vice-presidenten; de heeren *Saglio*, *de Bussières*, *Oger* en *Lanjuinais*, secretarissen. De president zal de groote commissie van twintig leden benoemen, die Maandag den 11den, bij de plegtige opening, den koning moet ontvangen.

Den 12den zal de kamer zich vereenigen om de presidenten en vice-presidenten der bureaux te verkiezen. Den 13den zal de commissie van het adres worden benoemd, die haar rapport vermoedelijk tegen den 23sten Januarij zal kunnen uitbrengen, zoodat de openbare discussie daarover wel niet voor den 25sten zal kunnen plaats hebben.

Het ministerieel morgenblad vermeldt, dat het ministerie terstond na de opening van dit tweede gedeelte der zitting, het budget voor 1848 zal aanbieden, en de wetten tot regeling der credieten over [illegible]

— Een lid van de kamer der gedeputeerden, de heer *d'Haussonville*, heeft in de *Revue des deux Mondes* een belangrijk artikel geplaatst over de kwestie der Spaansche huwelijken en de inlijving van Krakau. Men beschouwt dit stuk als de voorlooper der discussien die bijna gelijktijdig over die onderwerpen in de fransche en engelsche kamers zullen aanvangen. Het *Journal des Débats* neemt in zijn Nommer van heden een aanzienlijk stuk van dit artikel over, en verklaart zich te vereenigen met de gevoelens van den schrijver. Het gevoelen van den heer *d'Haussonville* is, dat het misverstand tusschen Frankrijk en Engeland niet van langen duur zal zijn.

— Men wil dat de minister van koophandel kort na de opening der kamers, eene wet zal aanbieden, om den vrijen invoer van granen in Frankrijk tot de maand Julij aanstaande open te stellen.

— De Spaansche gezant, de heer *Martinez de la Rosa*, is gisteren naar Madrid vertrokken, om aan de werkzaamheden der cortes deel te nemen.

— Thans is de aanspraak bekend, waarmede de koningin van Spanje den 31sten ll. de vergadering der cortes heeft geopend. Men merkt daarin onder anderen de volgende zinsneden op:

»*Mijne heeren de senatoren en mijne heeren de afgevaardigden.*

»Niets veroorzaakt mij zulk een levendig genoegen, dan dat ik mij weder in uw midden bevinde en mij op nieuw aan de hoop overgeve, dat uwe trouw en al uwe pogingen toegewijd zullen zijn aan de bevestiging van het verbond tusschen den troon en de instellingen en aan de voortzetting van het werk van Spanjes voorspoed.

»Ik heb, zoo als ik dit aan de vorige cortes had aangekondigd, met mijnen doorluchtigen neef, Don *Francisco d'Assisi Maria van Bourbon* een huwelijk gesloten; ik hoop, dat de hemel dit echtverbond zal zegenen, en dat gij daartoe, mijne heeren, uwe gebeden zult voegen bij die, welke ik tot den Almagtige rigt. Het huwelijk mijner geliefde zuster heeft insgelijks, zoo als daarvan aan de cortes rekenschap is gegeven, plaats gehad.

»In de betrekkingen met de vreemde mogendheden heeft geenerlei verandering plaats gevonden, die opmerking verdient.

»De inwendige rust, die eerste behoefte der volken, bevestigt zich, in spijt van de aangewende pogingen om die te verstoren; ik koester het vertrouwen, dat alle wettige gevoelens, zich op het uitgestrekte en vrije veld onzer instellingen vereenigende, de factien die der openbare rust vijandig zijn, zonder ondersteuning zullen laten en bij zullen dragen tot bevestiging der constitutionele regering en tot het uitwisschen der sporen van de onlusten, die zoo lang de natie hebben beroerd.

»Om dat gewigtig doel te bereiken heb ik aan de in die onlusten betrokkene personen eene zoo ruime amnestie verleend, als het welzijn van den Staat mij vergunde; het is dat welzijn van den Staat, dat ik ook later zal raadplegen met opzigt tot het uitstrekken dier amnestie tot degenen, die daarvan, om gewigtige beweegredenen, tot nu toe uitgesloten zijn.

»Het is voor mij eene groote voldoening, u te kunnen aankondigen, dat, dank zij den vrede en de hervormingen, aan welke de vorige cortes hunne ondersteuning hebben geschonken, de algemeene welvaart kennelijke vorderingen maakt; mijne pogingen zullen vooral strekken, om die uit te breiden en te doen toenemen; ik reken in dit opzigt op uwe medewerking en uwe ondersteuning.

»Het cijfer van de inkomsten van den Staat levert eenen toenemenden vooruitgang op, en er is grond om te hopen, dat, als de ontworpene veranderingen in de tarieven ten uitvoer zullen worden [illegible] u van die ontworpene veranderingen in eenen behoorlijken vorm kennis geven.

»Evenzoo zijn in het stelsel van belastingen eenige verbeteringen gebragt, en zullen de voornaamste gebreken, die het ontsieren, verdwijnen, zoodra men al de bouwstoffen, die met de grootste zorg bijeen worden verzameld, vereenigd zal hebben, om tot eene billijke en gelijke omdeeling der belastingen te geraken.

»Mijne Regering zal u de begrootingen van ontvangsten en uitgaven voor het jaar 1847 aanbieden. Gij zult daaruit de verbeteringen en bezuinigingen ontwaren, die het mogelijk is geweest tot stand te brengen. Ik betreur, dat de vroegere onlusten en de hervormingen zelve, die later goede uitkomsten moeten opleveren, mij niet veroorloven, om thans reeds al de bekrimpingen, die ik wenschelijk acht, te maken.

»Insgelijks is het aan mijne regering onmogelijk geweest, om, uit kracht der haar gegevene magtiging, tot de regeling der openbare schuld te geraken. Daar ik intusschen levendig wensch om aan de regtmatige vertoogen der schuldeischers van den Staat, zoowel nationale als vreemde, voldoening te geven, zullen de maatregelen, die tot het bereiken van dit doel het meeste geschikt zijn toegeschenen, u ten gepasten tijde worden voorgesteld.

»In overeenkomst met de wet van 9 Junij 1845, is er eene leening van 200 milioen realen [25 milioen gulden], voor het aanleggen van de nieuwe wegen bestemd, aangegaan; de werken daaraan hebben reeds op verscheidene der linien, die tot het uitgestrekte plan van inwendige gemeenschap behooren, hetwelk mijn bestuur zich voorstelt tot stand te brengen, een aanvang genomen."

— Blijkens de gewone berigten uit Madrid van den 30sten December, heeft de Koningin den markies *de Viluma* tot voorzitter van den senaat benoemd. Deze benoeming heeft eenigen indruk gemaakt, omdat men den markies te regt of te onregt van overhelling tot het absolutismus verdacht houdt.

Nog meer echter wordt de openbare aandacht te Madrid bezig gehouden door het op genoemden dag ontvangen berigt, dat de heer *Olozaga*, een van de nieuw benoemde leden der kamer van afgevaardigden, op last der regering gevangen is genomen. Men

weet, dat op dien heer eene soort van verbanningsoordeel kleeft, op grond dat hij, twee of drie jaren geleden, in zijne toenmalige betrekking van eersten minister, de Koningin als met persoonlijk geweld tot de onderteekening van een staatsstuk had willen dwingen. Hij hield zich laatstelijk te Parijs op, en heeft, na zijne verkiezing tot afgevaardigde, zich naar Spanje op reis willen begeven. De Spaansche gezant te Parijs heeft hem den daartoe noodigen pas geweigerd; maar de Spaansche consul te Bayonne heeft, bevreesd geworden door eene bepaling der wet van 25 April 1846, die het aanhouden van een verkoren afgevaardigde door een overheidspersoon met den dood bedreigt, hem een visa verleend, hetwelk hem in de gelegenheid heeft gesteld, om over de Spaansche grenzen te komen. Zoodra echter de Madridsche regering daarvan kennis bekwam, heeft zij bevelen tot het in hechtenis nemen van den heer *Olozaga* afgezonden. Deze is werkelijk in een dorp, op elf uren afstands van Madrid, gevat en onder goed geleide naar Pampeluna gebragt, om aldaar in de citadel te worden opgesloten. Sommige leden van de partij der progressisten hebben tegen dezen maatregel bij de Madridsche ministers geprotesteerd, doch dezen hebben geantwoord, dat de heer *Olozaga* opgesloten zou blijven, tot dat de cortes over de geldigheid zijner verkiezing zouden hebben beslist. De Spaansche consul te Bayonne is afgezet.

Een der Madridsche bladen beweert dat er in de hoofdstad zeer verontrustende berigten uit Katalonie ontvangen waren; vier karlistische benden doorliepen, onder het bestier van *Cabrera*, de provincie.

— Men heeft uit Lissabon, van den 26, nadere bijzonderheden nopens de overwinning van den maarschalk *Saldanha* ontvangen. Het gevecht heeft *zeven* uren geduurd, en werd van weerszijden levendig voortgezet. De troepen der Koningin hadden 200 dooden, waaronder 25 officieren. Van de zijde van den generaal *Bomfim* waren de verliezen minder aanzienlijk. De guerillas hebben veel heviger dan de geregelde troepen gevochten, en worstelden man tegen man met de soldaten, die zij met hunne dolken troffen. Zoodra het gevecht begon, liep het 6de regiment voetvolk der insurgenten naar *Saldanha* over, de bevelhebber en de officieren bleven echter bij *Bomfim*. Niet dan bij het vallen van den nacht, na getracht te hebben zich in de straten en huizen van Torres-Vedras te verdedigen, wierp *Bomfim* zich met zijne officieren in een oud kasteel, dat niet voor verdediging vatbaar was. Des anderen daags gaf hij zich over onder de enkele voorwaarde van zijn degen te behouden. De krijgsgevangenen, ten getale van 146, zijn aan boord van het fregat *Diane* gebragt, om af te wachten wat het bewind over hun lot zou beslissen. Deze overwinning, waarop men in het geheel niet hoopte, had te Lissabon een diepen indruk gemaakt. Men hield het er echter niet voor, dat de zaak daarmede afgeloopen, en de burgeroorlog ten einde was. De handel scheen ook nog niet gerustgesteld, daar men steeds 25 pCt. op de bankbiljetten moest verliezen, hetgeen slechts 5 pCt. minder was dan daags voor het gevecht. — De graaf *das Antas*, die het legerkorps van *Saldanha* volgde, om het tusschen twee vuren te brengen, bevond zich na het gevecht op 4 mijlen van de plaats, doch had in tijds lucht van de nederlaag gekregen en zich uit de voeten gemaakt, de rigting naar Santarem nemende.

— Omtrent den kruistogt van den admiraal *Cecille* in de Japansche zeeën, berigt een ministeriëel blad hoofdzakelijk het volgende:

»Die Admiraal heeft, in Mei 1845, met zijn eskader eenen togt naar Japan en Korea ondernomen, alleen omdat hij voor het oogenblik in de Chinesche zeeën niets te doen had. Hij heeft in de eerste plaats een bezoek gebragt aan den archipel Léou-Chou (de Lieu-Kieu-eilanden, tusschen 26 graden en 27 minuten noorderbreedte ten noordoosten van Formosa gelegen), welke eenmaal eene belangrijke statie voor den handel in de Oostersche zeeën worden kan, en daar vriendschapsbetrekkingen aangeknoopt. Hij is vervolgens naar de Japansche kust verzeild, om met zijne schepen eene vredelievende demonstratie te doen. Hij is te Nangasahki beleefd ontvangen en heeft van zijne zijde de Japanezen beleefd behandeld, maar men heeft hem dringend uitgenoodigd, dadelijk weder te vertrekken. Hij heeft geene pogingen gedaan om onderhandelingen aan te knoopen, gelijk hij daartoe ook geen last had; zijn doel is alleen geweest de Japanezen te overtuigen, dat onder de zeevarende volken, die oorlogschepen bezitten, Frankrijk er ook een is. Met dit zelfde doel heeft hij zich daarna langs de kusten van Korea vertoond, waar hij wijders hydrografische opnemingen heeft gedaan, doch in geenerlei betrekking met de inlanders is getreden. Met het invallen van den noorderlijken mousson heeft de admiraal *Cecille* den terugtogt aanvaard en is den 29 Augustus te Chusan en den 28 September te Manilla aangekomen."

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 115,35; 3 pCt. 79,95; Nap. renten 103,30; Spanje 5 pCt. 34; Rom. L. 100½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 5den Januarij.

Volgens eene statistieke lijst der op 1 Januarij regerende twee en vijftig Europesche Souvereine Vorsten, bevinden zich daaronder twee boven de 70 jaren, namelijk de Koning van Hannover, die ruim 75 jaren, en de Koning der Franschen, die ruim 73 jaren telt. Van de overigen zijn er dertien tusschen de 60 en 70 jaren oud; veertien tusschen de 50 en 60; elf tusschen de 40 en 50; twee tusschen de 30 en 40; acht tusschen de 20 en 30, en twee welke nog geen 20 jaren tellen, namelijk de Koningin van Spanje, die slechts weinige maanden ouder dan 16 jaren, en de Vorst van Waldeck, die nog geene volle 16 jaren oud, alzoo de jongste van al de genoemde Souvereinen, en de eenige is welke nog onder voogdijschap staat.

De Vorst van Schaumburg-Lippe heeft, wanneer men den tijd zijner minderjarigheid, mede rekent, van deze allen het langst geregeerd, namelijk bijna 60 jaren; anders is zulks de Hertogin van Parma, te weten 32 jaren. Den Paus niet medegerekend, zijn zes dezer Vorsten nooit gehuwd geweest en 5 weduwenaars.

— Uit Mainz schrijft men van den 4den dezer:

» Sedert drie dagen hebben hier des avonds volks-oploopen plaats, veroorzaakt door twisten en vechtpartijen tusschen Pruissische en Oostenrijksche soldaten van de bezetting. Een groot aantal personen zijn reeds ernstig gewond, waaronder sommigen, voor wier leven men vreest. De hooge militaire overheden zijn telkens op de plaats verschenen om vrede te stichten, en thans is het bevel uitgevaardigd dat alle militairen des avonds ten 7 ure in de kazerne moeten zijn. Men vreest echter, dat de zaak nog niet afgedaan zal wezen, want aan beide zijden is de verbittering zeer groot. Deze voorvallen zijn te opmerkelijker en bedroevender, daar sedert vele jaren niets dergelijks bij onze bezetting plaats heeft gehad, en over het algemeen de beste overeenstemming en vriendschap tusschen de Oostenrijksche en Pruissische regimenten plag te heerschen."

— Naar eene in 1846 gedane telling, beloopt de bevolking van het groothertogdom Baden 1,349,930 zielen, als: 897,040 Katholijken, 427,817 Evangelischen, 23,258 Israëlieten, 1510 Mennoniten en 305 Hernhutters.

— Uit Weenen heeft men hier berigt gekregen van een treurig voorval, hetwelk aan eenen zwager van den Vorst *von Metternich*, het leven gekost heeft. Graaf *Victor Zichij*, broeder der Vorstin, is door het op hol gaan der paarden voor zijne reiskales met dat rijtuig omgeworpen, op den grond geslingerd en heeft daarbij eene wonde aan het hoofd ontvangen, die gebleken is doodelijk te zijn. Het feestmaal, dat den eersten Januarij bij den staats-kanselier zou gehouden worden, zal, nu wegens dit sterfgeval niet plaats hebben. De overledene was kolonel van het dragonder-regiment Savooijen.

— Uit Neurenberg schrijft men van den 2den dezer:

»Met droefheid is de opmerking hier reeds sedert eenige jaren gevallen, op het veelvuldig ziek worden der werkvrouwen in de zwavelstok-fabrijken, en bijzonder bestaat de kwaal in het aangedaan zijn van het kakebeen. Ook in Weenen is dit somwijlen opgemerkt, maar hier niet zelden op den dood des lijders uitgeloopen. De kwaal ontwikkelt zich langzaam en veroorzaakt zware pijnen; wordt het aangedane gebeente niet weggenomen, zoo valt het ten laatste van zelf weg. Alle tot nog toe beproefde middelen hiertegen zijn vruchteloos bevonden, en ook zelfs heeft het niet mogen baten wanneer de lijders zich eenen tijdlang van den arbeid onthielden."

— Uit Athene heeft men berigten tot den 29sten December. De beide wetgevende kamers hebben hun adres van antwoord op de troonrede den koning aangeboden. Die der vertegenwoordigers drukt daarin hare blijdschap uit over den goeden staat der betrekkingen van Griekenland met de vreemde mogendheden, en over de toeneming der openbare welvaart.

— Volgens bijzondere berigten uit St. Petersburg van den 15den, schijnt de oorlog tegen de bergvolken in den Caucasus voor dat jaar geëindigd te zijn, en worden er geene bulletins van het leger meer verwacht. — Van alle Europesche Staten neemt de Russische het meest in bevolking toe. Blijkens officiële opgaven over verscheidene jaren, bedraagt die vermeerdering 1½ ten honderd, zoodat na verloop van 47 jaren de bevolking verdubbeld zou zijn. Hoe gering echter de bevolking van Rusland nog op dit oogenblik in vergelijking tot andere landen staat, blijkt reeds daaruit, dat terwijl in Engeland op eene vierkante mijl 4280, in Rusland op dezelfde oppervlakte slechts 160 personen leven; zoodat Rusland dertigmaal minder bevolkt is, dan Engeland. In dit opzigt geeft het Europesche Rusland veel gunstiger resultaten dan het Aziatische.

Veel jonge Russen, waaronder zonen uit aanzienlijke familiën,

leggen zich tegenwoordig met ijver toe op de beoefening der beeldende kunsten, voornamelijk op de schilderkunst. Nadat zij hunne studien geëindigd hebben in de kunst-akademie, ondernemen zij reizen naar het buitenland, om zich verder te volmaken, waartoe aan hen die het meest uitmunten, volgens een bevel des keizers, de reispassen kosteloos worden uitgereikt.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 9den Januarij.

Naar wij vernemen zal het sedert ruim vijftig jaren te Breda bestaande Muzijk-Gezelschap *de Harmonie*, onder welwillende medewerking van eenige Dames en Heeren, beoefenaars der Toonkunst, in den loop dezer maand een VOKAAL en INSRUMENTAAL CONCERT geven, ten voordeele der hulpbehoevende in dit winter-saizoen. Wij durven ons vleijen dat dit loffelijk doel door eene ruime Inteekening zal ondersteund worden.

— Bij Koninklijk besluit van den 15 December 1846, n°. 75, is aan den directeur der mijnen ter kuste van Guinea *C. F. Heusch*, als zoodanig, op zijn verzoek verleend een eervol ontslag.

— Bij Koninklijk besluit van den 15 December 1846, n°. 73, is de 2de luitenant ter kuste van Guinea *M. A. Orth*, thans met verlof hier te lande, bevorderd tot 1sten luitenant bij het garnizoen aldaar.

— Ingevolge magtiging des Konings, zijn de Provinciale Staten van Noord-Holland tegen den 19den dezer, en de Provinciale Staten van Overijssel tegen den 13den dezer opgeroepen, tot het houden eener buitengewone vergadering.

— Den 5den dezer is te Groningen door eene commissie aan den heer Mr. *B. Wichers*, uit nagenoeg elf honderd bijdragen, waarvan meer dan duizend door bewoners van het platte land der provincie Groningen ingezonden, aangeboden een naar den laatsten smaak bewerkt zilveren schenkblad, waarop is gegraveerd: »Bewijs van hulde en vereering aan Mr. *B. Wichers*, den edelen volksvertegenwoordiger, wiens niet-herkiezing op den 6den Julij 1846, diep wordt betreurd door eenige warme vaderlanders."

— De aandacht der hooge regering is gevallen op de menigvuldige adressen, die na het sluiten der militie-raden en na de inlijving der lotelingen worden ingediend, ter bekoming van vergunning, om zich alnog in de dienst der Nationale Militie te doen vervangen. Zij heeft de bezwaren voor de schatkist en de verdere ongeriefelijkheid, welke uit eene inwilliging van dusdanige verzoekschriften ontstaan, ingezien en dienvolgens besloten, om voor het vervolg niet, dan in zeer zeldzame gevallen, eene vervanging van miliciens toe te staan.

— Uit 's Hertogenbosch schrijft men van den 7den Januarij:

»Het personeel van den Zeeuwsch-Limburgschen spoorweg in deze provincie, heeft voorleden week zijne opmetingen ten einde gebragt, en is een gedeelte hunner naar Middelburg ontboden, om de gedane werkzaamheden over te leggen. Zoo wij vernemen zijn dus de veldoperatien voor dezen spoorweg van Vlissingen tot Venlo geheel afgeloopen, en zal men gedurende de wintermaanden de projecten daarvan in gereedheid brengen, en zoo vroeg mogelijk in het voorjaar, het ontbrekende in Limburg voltooijen.

— De minister van finantien heeft vrijdom van port toegekend aan de officiële correspondentie tusschen de provinciale commissien van onderwijs met elkander onderling, mits onder kruisband, gecontrasigneerd, hetzij door den president, hetzij door den secretaris.

— Donderdag is voor het provinciaal hof in Zuid-Holland, tweede kamer, behandeld de zaak van eenen notaris en den zoon eens burgemeesters, beschuldigd de eerste van valschheid in een openbaar en en authentiek geschrift, door het voorstellen in eene verkoop-akte van daadzaken, die niet overeenkomstig de waarheid zijn, en de tweede van medepligtigheid daaraan. Het getuigenverhoor is bijkans ten einde gebragt. Morgen ochtend zal met de behandeling der zaak worden voortgegaan. Het openbaar ministerie wordt in deze zaak waargenomen door den advokaat-generaal *Gefken*; als verdedigers treden op, voor den eersten beschuldigden, de heer mr. *Metman* en voor den tweeden beschuldigde de heer mr. *van Gigch*.

— Onlangs is een bediende bij het postkantoor te Arnhem, wegens diefstal van geldswaarde uit brieven, gearresteerd; de regter-commissaris in genoemde stad heeft verscheidene banknoten en cassa-aanwijzingen ten huize van den gearresteerde gevonden, welke deze erkent uit brieven gestolen te hebben. Z. Ed. Achtb. doet onderzoek naar derzelver eigenaren, waarom zij, die billetten van dien aard, uit brieven aan dat postkantoor bezorgd, of over hetzelve geadresseerd, vermissen, zich tot den regter-commissaris dienen te vervoegen, om die, onder de gevondene aanwezig zijnde, later terug te ontvangen.

— Jongstleden Maandag is de schout-bij-nacht, *G. A. Pool*, lid van het hoog militair geregtshof, in 66jarigen ouderdom te Utrecht overleden.

— Uit Utrecht schrijft men van den 6den dezer:

»Heden morgen had aan de Bildt de plegtige begrafenis plaats van den Hoogleeraar *Wenckebach*, wiens stoffelijk overschot in hetzelfde graf met dat van zijnen leermeester, vriend en voorganger *Schröder*, werd vereenigd; eene talrijke schare, ambtgenooten, leerlingen en vrienden waren bij het graf vereenigd, alwaar de Hoogleeraar *Vreede* een treffende aanspraak hield.

— Men spreekt te Rotterdam sedert eenigen tijd van een plan, hetwelk in overweging zijn en bij velen bijval vinden zou; te weten, het ophoogen der aangeslibde buitengronden, tusschen de Westersche Nieuwe Hoofdpoort en het Ponteveer, tot op de hoogte van het Nieuwe Werk, ten einde aldaar eene geschikte ligplaats voor zeeschepen en stoombooten te verkrijgen.

— Z. M. de Koning heeft den heer *F. W. Ghellany*, docter in de wijsbegeerte en bibliothecaris der openbare bibliotheek te Neurenburg, benoemd tot ridder van de Eikenkroon. Genoemde geleerde had onlangs de eer gehad een pracht-exemplaar van het door hem uitgegeven werk *Memorabilia Bibliotheca Noribergensis*, Z. M. te mogen aanbieden.

— H. K. H. de Prinses van Oranje heeft aan den heer *Achines Jubinal*, als een bewijs van tevredenheid over de nasporingen, vervat in zijn werk, getiteld: *Brieven aan den heer de Salvandy, over de handschriften van de Koninklijke Bibliotheek van 's Gravenhage*, eene zeer fraaije speld, prijkende met kostbare edelgesteente doen toekomen.

— Het getal der te Leiden aanwezige studenten bedraagt 358, te weten, in de Godgeleerdheid 49, in de regten 205, in de geneeskunde 68, in de letteren 24, in de wis- en natuurkunde 7 en der aan de Athenea en elders studerende, doch in het album der Leydsche Hoogeschool ingeschreven 86, namelijk in de Godgeleerdheid 17, in de regten 31, in de geneeskunde 33, in de letteren 4, in de wis- en natuurkunde 1, dus in geheel 439.

— Aan de reeds vroeger vermelde stastistieke opgaven, uitgegeven bij de Heeren *van Meurs en C°.*, ontleenen wij nog den volgende *Staat der Nederlandsche Zeemagt op 1 Januarij* 1847: 2 Schepen van 84 stukken; 5 van 74 st., waarvan 3 in aanbouw; 2 van 60 st.; 1 van 54 st.; 11 van 44 st.; 2 van 38 st. in aanbouw; 3 van 32 st.; 9 van 28 st.; 4 van 26 st., waarvan 2 in aanbouw; 2 van 22 st.; 2 van 20 st.; 11 van 18 st., waarvan 1 in aanbouw; 1 van 16 st.; 11 van 14 st.; 7 van 12 st., waarvan 4 in aanbouw; 2 van 8 st.; 5 van 6 st.; 5 van 5 st.; 4 van 4 st. en 3 van 3 st.; te zamen 92 schepen, voerende 2356 stukken van meerder of minder kaliber. Bovendien telt de zeemagt thans 10 stoomschepen met 64 stukken, 2 ijzeren stoombooten en 1 in aanbouw van 11 st., 3 transport-schepen, 10 gaffel-kanoneerbooten à 1 mortier en 3 st., 35 groot model en 30 klein model gaffelkanoneerbooten.

— Gedurende het jaar 1846 zijn te Breda geboren: 410 kinderen, als 199 van het mannelijk en 211 van het vrouwelijk geslacht; overleden 177 van het mannelijke, 201 van het vrouwelijke geslacht, 16 levenloos aangegevene kinderen en 24 militairen, te zamen 418; huwelijken 87, echtscheiding 1.

Te Zaandam: ingeschreven 407 geborenen, te weten 192 zonen en 215 dochters; 476 overledenen, als: 222 van het mannelijke en 254 van het vrouwelijke geslacht; 96 huwelijken.

Te Utrecht zijn in het vorig jaar geboren 1492 kinderen, als 745 jongens en 727 meisjes, waaronder 17 paar tweelingen, overleden zijn 1491 personen; het getal der huwelijken bedraagt 340, dat der echtscheidingen 1.

Gedurende 1846 zijn te Dordrecht geboren 409 jongens en 374 meisjes, te zamen 783 kinderen, waaronder 44 levenloos aangegeven; overleden 378 van het mannelijk en 408 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 786 personen, waaronder gemelde 44 levenloos aangegeven kinderen; gehuwd 164 paren, terwijl er éene echtscheiding heeft plaats gehad.

Te Vlaardingen: geboren 112 zonen, 157 dochters en 1 levenlooze zoon, te zamen 270 kinderen; overleden 116 personen van het mannelijk en 101 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 217; gehuwd 46 paren.

Te Oud-Beijerland: geboren 65 zonen en 79 dochters, te zamen 144 kinderen; overleden 100 personen van het mannelijk en 111 van het vrouwelijk geslacht, en 7 levenloos aangegeven kinderen, te zamen 218; gehuwd 22 paren.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 8 Januarij.

TARWE en ROGGE tot goed vorige prijzen bij partij verkocht; TARWE in Entr.: 128 ℔ witb. Pools. *f* 380; 127 ℔ bonte dito *f* 362, 372; 127 ℔ ger. roodb. dito *f* 355. In Cons.: 128, 130 ℔ witb. Pools. *f* 380, 386; 128 ℔ Vries. *f* 356.

ROGGE in Entr.: 116 ℔ Riga *f* 276; 119 ℔ Odessa *f* 278. In Cons.: 125 ℔ Amerik. *f* 297.

GARST tot verhoogde prijzen met goeden handel; in Entr.: 113, 115 ℔ jar. Deens. *f* 210, 216; 110 ℔ dito *f* 200; 109 ℔ jar. Rostocker *f* 205. In Cons.: 110 ℔ jar. Deens. *f* 205.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT prijshoud.; in Entr.: 113, 116 ℔ jar. Holsteins *f* 216, 224. In Cons.: 120 ℔ Amersfoorts. *f* 245.

KOOLZAAD flaauw, op levering van het Najaar 1/2 P. vl. lager afgegeven; op 9 vaten Olie te leveren in Sept. en Oct. 58 1/2 P. vl.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 5. JANUARIJ 1847.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 11,30 tot *f* 12,40.
Het dito dito Rogge	» » 10,00 » » 10,30.
Het dito dito Boekweit	» » 7,00 » » 0,00.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.	» 0,19.
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.	» 0,19.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.	» 0,29 1/2
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.	» 0,40.
Een Nederl. pond Tarwe meel	» 0,38.
Een dito pond grof Tarwe-meel	» 0,19.
Een dito pond Boter	» 0,70.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» 3,50.
Het 1000 Eiken Telhout	» 2,50.
Het 1000 Doof Hout	» 2,25.
De kar Spaanders	» 3,05.
De » Struiken	» 3,60.
De 100 Mutsaard	» 3,25.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (8 *Januarij*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $59^{1}/_{2}$; 3 pCt. $71^{5}/_{8}$; 4 pCt. $92^{3}/_{16}$; Handelm. $4^{1}/_{2}$ pCt. $173^{1}/_{4}$; O. Ind. Leening 4 pCt. $92^{1}/_{8}$; Spanje Ardoins $20^{1}/_{2}$; dito Onbep. St. $20^{7}/_{16}$; 3 pCt. $37^{3}/_{4}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $30^{1}/_{2}$; Ardoin Coupon 18; Portug. 3 pCt. te Lond. $39^{1}/_{8}$; Id. 4 pCt. 38; Rusl. 5 pCt. 106; Id. 1828—29 $104^{7}/_{8}$; Certif. 1831—33 $96^{3}/_{4}$; 4 pCt. bij *Hope* $88^{1}/_{4}$; Id. bij *Stiegl.* $87^{3}/_{4}$; Oostenrijk Metall. 5 pCt. $104^{1}/_{8}$; Id. $2^{1}/_{2}$ pCt. 58; Brazilie $89^{3}/_{8}$; Poolsche Loten $140^{1}/_{2}$; Peru $21^{3}/_{4}$; Venezuela $40^{1}/_{2}$.

Advertentiën.

*** Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapen *DOCHTER*, M. C. W. RÜCKERT, geliefde Echtgenoote van

K. H. BODE,
Notaris.

's PRINCENHAGE,
den 4. Januarij 1847.

Eenige Kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, na voorzien te zijn geweest van de Heilige Sacramenten der Stervenden en met voorbeeldige onderwerping in zijn langdurig smartvol lijden aan den wil van God, tot onze groote droefheid, onzen beminden Zoon JEAN FRANÇOIS, in den ouderdom van ruim dertig jaren.

BREDA,
2 Januarij 1847.

J. G. DE FRAITURE,
en
M. C. DE FRAITURE,
geboren FABRY.

J. B. WALLAGH,

CHIRURGICALE EN MECHANIQUE DENTISTE

te *'s GRAVENHAGE*,

Heeft de eer het geacht publiek te berigten, dat hij alhier gearriveerd en te spreken of te ontbieden is, om over alle gebreken der TANDEN geraadpleegd te worden. Hij maakt en zet sierlijke MECHANIEKE KUNSTTANDEN van een tot een geheel gebit, met de verzekering dat deze volkomen met de andere in het vermalen der spijzen kunnen wedijveren, en hoegenaamd geen gevoel van pijn bij de inzetting veroorzaken. Tevens worden door hem de ZWARTSTE TANDEN gezuiverd en IVOORWIT gemaakt, en worden KIEZEN en TANDEN, in welken staat zij zich ook bevinden, al waren zij zelfs zonder kroon meer, op zulk eene behendige wijze getrokken, dat hij daardoor bij een' ieder zich durft aan te bevelen.

Hij belast zich daarenboven met de PLOMBERING van HOLLE KIEZEN, met de *MINERAL SUCCEDANEUM*, of ook in andere manier, terwijl hij zich verder minzaam aanbeveelt in het rangeren van KINDER-TANDJES, door welker verwaarloozing somtijds de liefste gezigtjes misvormd worden.

NB. Bij voornoemden is verkrijgbaar alles wat tot ZUIVERING en SIERAAD van MOND en TANDEN dienen kan, als TAND-TINCTUUR voor Zinkingen en Rhumatieke Pijnen, PARELWATER, TANDOPIAT en TAND-POEDER, en verder wat tot het vak behoort.

Is gelogeerd bij de Erven VERMUNT, op de Boschstraat.

NB. Voornoemde DENTISTE komt zich bij niemand aanbevelen, zonder eene schriftelijke of mondelinge uitnoodiging ontvangen te hebben.

*** De bekende en onbekende **SCHULDEISCHERS** van den onder het voorregt van boedelbeschrijving aanvaarden boedel van nu wijlen MARIA CATHARINA GULJAMS, gewoond hebbende en den derden October jl. te *'s Princenhage* overleden, worden bij deze opgeroepen te verschijnen op *Woensdag den derden Februarij aanstaande*, des voormiddags ten *tien ure*, ten huize van den Heer MATHEUS BLANKERS, Leerlooijer te *'s Princenhage*, ten einde de rekening en verantwoording, aan Schuldeischers en Legatarissen te doen, te aanhooren en op te nemen.

's PRINCENHAGE, 7 Januarij 1847.

M. BLANKERS.

*** Een HEEL- en VERLOSKUNDIGE, der jongste Studiën, wenschte gaarne een of meerder **JONGE LIEDEN** in gemelde vakken op te leiden. Hiertoe inclinerende, gelieve men zich te adresseren bij de Uitgevers dezer.

*** Een BEJAARD PERSOON vraagt binnen *Breda*, KOST en **INWONING**, liefst waar hij gezellig verkeer kan hebben, met opgave van Prijs per maand, en onder Letter W. kan men zich met gesloten Briefjes adresseren bij de Uitgevers dezer.

*** **HOLLOWAY'S PILLEN EN ZALF.** *Hoest, Verkoudheid en Kortademigheid*, hoe verouderd deze kwalen ook zijn mogen, worden spoedig na het gebruik dezer Pillen genezen.

Zijn op *franco* aanvrage à contant te bekomen bij den Heer P. J. B. SCHULTZE, Depôthouder te *Gorcum;* of aan het Hoofd-Depôt bij den Heer F. E. VAN SANTEN KOLFF, te *Rotterdam*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

TE HUUR, OF OP AANNEMELIJKE VOORWAARDEN TE KOOP:

1°. Een schoon, hecht, en wel doortimmerd **HUIS**, bestaande in verscheiden KAMERS, groote KEUKEN met WELPOMP en BAKOVEN, WASCHHUIS en BLEEKVELD, KELDER, KOETSHUIS met PAARDENSTAL, ruime ZOLDERS, groote MOESTUIN met exquise VRUCHTBOOMEN; voorts WANDELBOSCH en DREVEN beplant met SCHAARHOUT en BEUKENBOOMEN; staande en gelegen in het fraaije Dorp *Ossendrecht*, tusschen *Bergen-op-Zoom* en *Antwerpen.*

Te aanvaarden eersten Mei 1847.

2°. Een kleiner **HUIS** aldaar, naast het vorige, bestaande in een vierkant VERTREK, twee ZIJKAMERS, KEUKEN en KELDER, ZOLDER, SCHUUR en STAL, rondom in Steen, MOESTUIN en WELPUT met best Drinkwater.

Kunnende terstond worden aanvaard.

Nader te bevragen bij den Heer J. L. LA FONTIJN te *Bergen-op-Zoom* (Brieven *franco*).

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN.*

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN EENE GROOTE PARTIJ ZWARE

EIKEN-, EN MAST- OF DENNENBOONEN,

van buitengewone lengte en zwaarte, grootendeels geschikt voor Scheepsbouw-, Molen- en Timmerwerk, in de *Ulvenhoutsche-, Mast-* en *Liesbosschen*, onder *Ginneken* en *'s Princenhage.*

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, voor het Rentambt *Breda*, zal, op de na te noemene dagen, plaatsen en uren, in het openbaar aan de meestbiedenden VERKOOPEN, als:

Op *Woensdag den* 13. *Januarij* 1847, des voormiddags ten 9 ure precies, ten overstaan van den Notaris VAN NAERSSEN te *Breda*, ten Huize en Herberge van de Weduwe TIMROT, op de Markt te *Ginneken.*

IN HET ULVENHOUTSCHE BOSCH.

8 Kavels MASTEN BRAND- en GERIEFHOUT, in het Perk *Jan Claassenbosch.*

16 » MASTENBOOMEN, in de Perken de *Kromme Dreef*, de *Moerputten*, het *Slingerbosch*, en *Konijnenperk.*

IN HET MASTBOSCH.

51 Kavels MASTENBOOMEN, in het Perk de *Brakken.*

2 » ONDERSLAG, aldaar.

19 » MASTENBOOMEN, in de Perken de *Wal* en de *Reep.*

Op *Donderdag den* 14. *Januarij* 1847, des morgens om 9 ure precies, ten Huize en Herberge van FRIJTERS, in *het Vat* te *'s Princenhage.*

IN HET MASTBOSCH.

11 Kavels MASTENBOOMEN, in de Perken de *Wal* en de *Reep.*

7 » ONDERSLAG, aldaar.

77 » MASTENBOOMEN, in het Perk het *Rondven.*

Op *Vrijdag den* 15. *Januarij* 1847, des morgens om 9 ure precies, ten overstaan van den Notaris BODE, te *'s Princenhage*, ten Huize en Herberge van H. F. BRUIJNZEELS, in de *Bellevue*, te *'s Princenhage.*

IN HET MASTBOSCH.

16 Kavels MASTENBOOMEN, in het Perk *het Rondven.*

2 » ONDERSLAG, aldaar.

2 Kavels DOODE BOOMEN op de *Houtwerf.*

20 » Op Stam staande MAST, op de *Galdersche Heide.*

6 » MASTENBOOMEN, op den *Trippelenberg* en de *Hoeve* in het *Hout.*

IN HET LIESBOSCH.

10 Kavels EIKENBOOMEN, op de *Huisdreef.*

1 » Dito op de *Kwatsterdreef.*

38 » Dito op de *Schooneboomendreef.*

En eindelijk op *Zaturdag den* 16. *Januarij* 1847, des morgens om 9 ure precies, ten Huize en Herberge van DIELEMANS, in de *Bloemkool*, te *'s Princenhage.*

IN HET LIESBOSCH.

8 Kavels EIKENBOOMEN, op de *Torendreef.*

67 » dito, in het Perk de *Mortel.*

21 » MASTENBOOMEN, in het *Mastbosch*, achter de *Hoeve* bij het *Liesbosch.*

6 » BEUKENTOPPEN, liggende in de Perken de *Veldekens* en *Catot.*

6 » STRUIKBLOKKEN, aldaar.

De Konditiën van VERKOOP liggen ter lezing ten Kantore van den Rentmeester en de Notarissen Mr. VAN NAERSSEN en BODE, terwijl nadere informatiën zijn te bekomen bij de Boschwachters in de Bosschen, bij wien tevens te bekomen zijn gedrukte Notitiën van de omschrijving van elken kavel.

De Rentmeester voornoemd,
W. F. E. VAN DER BORCH.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers